

A mezőgazdaság, mint a legveszélyesebb ágazat

Talán még az építőiparét is megelőzi a mezőgazdasági tevékenységek veszélyessége, ha a szektor dolgozóinak egy munkanapra vetített munkabaleseti esélyeit nézzük. A tavalyi évben 17025 három napon túl gyógyuló és 62 halálos kimenetelű munkabalesetet jelentettek be Magyarországon. 744 baleset a mezőgazdasági ágazatban következett be, melyek közül 13 volt végzetes, ami a közlekedési balesetek nélkül számolt halálos munkabalesetek 1/3-át jelenti.

A munkabaleseti ráta – vagyis az 1000 munkavállalóra vetített munkabalesetek száma – az összes ágazatot figyelembe véve 4,4, míg a mezőgazdaság esetében 3,7 eset volt a KSH 2012-es foglalkoztatotti létszámadatai alapján. A helyzetet árnyalja, hogy az év jelentős részében nincs munkavégzés a mezőgazdaságban. Riasztóbb képet fest viszont a halálos munkabaleseti

ráta, azaz az 100.000 munkavállalóhoz viszonyított halálos munkabalesetek száma. Az országos halálos munkabaleseti gyakorisági mutató 1,6, míg a mezőgazdaságban ennek négyszerese, 6,5! Ha összehasonlítjuk ezt a másik legveszélyesebb ágazattal, az építőiparral, ahol a halálos munkabaleseti gyakorisági mutató a tavalyi évben 7,3 volt, és figyelembe vesszük, hogy a mezőgazdaságban az év kisebb részében lehet dolgozni, mint az építőiparban, sajnos be kell látnunk, hogy a mezőgazdaság talán még veszélyesebb ágazatnak számít, mint az építőipar!

A mezőgazdaság legfőbb veszélyforrásait a munkagépek mozgása, forgó, vagy mozgó alkatrészeik, a nagy tömegű anyagok, termények mozgatása, a leesés veszélye, a biológiai kockázatok, a villamos energia használata és a vegyi anyagok jelentik.

2012 első félévében – a közúti munkabaleseteket leszámítva – 24 halálos munkabalesetet jelentettek be Magyarországon, vagyis minden héten életét veszítette egy munkavállaló a munkahelyén. A halálos munkabalesetek közül az elmúlt években a legtöbb az építőiparban következett be, de a tavalyi év első félévében a mezőgazdaságban már ugyanannyi (nyolc) munkavállaló veszítette életét a munkahelyén, mint építőiparban.

A halálos munkabalesetek száma országosan csökkenő tendenciát mutat ugyan, de a legveszélyesebb ágazatok, így a mezőgazdaság baleseteinek részletesebb vizsgálatát indokoltak látta a Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatósága (NMH/MMI).

Az idényjelleg miatt a tavalyi év első negyedében még „csak” két halálos munkabaleset volt az agráriumban, a második negyedévben viszont már hat! A hazai mezőgazdaságra jellemző a nagyszámú képzetlen munkavállaló foglalkoztatása, a fluktuáció, valamint a nagy arányban korszerűtlen géppark és a pénzhiány. Mivel e tényezők a munkavédelem helyzetét külön-külön is negatívan befolyásolják, az MMI indokoltak látta egy orszá-

gos célvizsgálat elrendelését az őszi betakarítási munkák idejére.

Vizsgálat alá kellett vonni a munkakörülményeket, az alkalmazott technológiai folyamatokat, munkaeszközöket és használatuk szabályszerűségét, és a betakarítási munkákhoz használt létesítményeket.

Az ellenőrzés elsősorban a következő területekre terjedt ki:

- szántóföldi betakarítás (kukorica, napraforgó, cukorrépa stb.);
- terményszárítás, tárolás (terményszárító berendezések, silók, magtárak stb.);
- kertészeti betakarítás (gyümölcs-, szőlő stb.).

Az ellenőrzések célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkafeltételek vizsgálata volt, ám a feltárt hiányosságok megszüntetésére tett intézkedések közvetlen hozadékaként mégis a munkakörülmények javulását érdemes kiemelni. Egyúttal, a tapasztalatok széles körben történő bemutatása felhívta a közvélemény figyelmét is az ágazat veszélyességére.

A célvizsgálat eredményei alapján az Igazgatóság megállapította, hogy az ellenőrzött munkáltatók 85,5%-a nem tett eleget a jogszabályban előírt valamennyi munkavédelmi kötelezettségének, mely az ellenőrzéssel érintett munkavállalók 40,7%-ának jelentette bizonyos szintű veszélyeztetését.

A célvizsgálat eredményeinek széles körű ismertetése hatással lehetett a halálos munkabalesetek számának tavalyi évben és az idei év első felében tapasztalható csökkenésére.

Az egyik legnagyobb veszélyforrást a védőburkolat nélküli kardánhajtások jelentik, szinte minden évben történik emiatt halálos baleset Magyarországon.

Nesztinger Péter közigazgatási főtanácsadó NMH MMI